

Notat

Dato: 27. september 2009/klm

Sprogvurderinger er nøglen til tidlig indsats

I et brev til regeringen og folketingets ordførere foreslår BUPL, at kravet om sprogscreening af 3-årige opgives som led i regeringens afbureaukratiseringsreform.

Denne melding modtages med undren blandt landets børne- og kulturchefer. Ikke mindst fordi sprogvurderinger ikke har noget med bureaukrati at gøre. De er et redskab for et meget vigtigt element i den faglige kerneydelse – at fremme børns sproglige udvikling og yde tidlig hjælp over for fejludvikling og senere indlæringsvanskeligheder. Derfor er det svært at forstå, at BUPL skulle ønske, at midlerne til dette sprogarbejde bruges til at medfinansiere administrative lettelser for ½ mia.kr. i kommunerne (i henhold til kommuneaftalen). Flere af kommunerne har allerede indregnet disse lettelser i deres budgetter. Og der er derfor ingen tvivl om, at BUPL's udmelding vil kunne friste økonomisk trængte kommuner til at forveksle en beskæring af midlerne til sprogindeksats med ”afbureaukratisering”.

Sprogvurderingerne blev indført i 2007, og i de sidste to år har der været ydet en kolossal indsats af pædagoger, faglige konsulenter og ledere for at kortlægge børns sproglige udvikling med henblik på at styrke sprogstimulering og tidlig indsats. Sprogvurderinger er nøglen til en tidlig og forebyggende indsats på et af de vigtigste områder i børns læring og udvikling. I en situation, hvor kommunerne er stillet over for voksende udgifter til specialpædagogiske tilbud er dette en fornuftig og offensiv strategi – både menneskeligt, fagligt og økonomisk.

Netop med indførelsen af sprogvurderinger i 6-års alderen er der skabt mulighed for en sammenhængende sprogindeksats med fokus den pædagogiske praksis' bidrag til progression i sprogindlæringen. Det kræver, at der udvikles en sammenhængende metode for de to sprogvurderinger.

Sprogarbejdet er således et af de få områder, hvor vi vil kunne opføre effekter af det pædagogiske arbejde kvantitativt såvel som kvalitativt.

Sandheden er imidlertid, at vi endnu ikke kender værdien af sprogvurderingerne. En unik og omfattende viden er under opbygning, og om få år vil indsatsen kunne evalueres. Derfor ville det være et frygteligt spild, hvis arbejdet skulle lide skibbrud, før det overhovedet kan vurderes på et sagligt grundlag.

Hvad er da BUPL's argument for at afskaffe kravet om sprogvurderinger? BUPL henviser til en faglig undersøgelse beskrevet i "Artikel om tillægsmateriale til tosprogede - tillæg til sprogvurdering.dk" nr. 4-2008. Denne skulle godtgøre, at pædagogernes subjektive skøn over børns sproglige udvikling har stor træfsikkerhed, og at pædagogerne derfor godt kan udvælge, hvilke børn der bør gennemgå en mere systematisk sprogvurdering. Det skal imidlertid oplyses, at pædagogerne i den pågældende undersøgelse netop benytter materialet til sprogvurderingerne. Træfsikkerheden i deres vurderinger er altså i dette tilfælde betinget af brugen af en systematisk metode til sprogvurdering. Artiklen kan altså ikke bruges som belæg for, at subjektive vurderinger kan stå i stedet for systematiske metoder.

En anden del af BUPLs argumentation er mere velunderbygget. De eksisterende metoder til sprogvurdering kritiseres for at være for statiske og for svagt knyttet til pædagogisk praksis. Her er tale om reelle indvendinger, som bør vurderes i forbindelse med en evaluering og herudover sikre en løbende videreudvikling af de eksisterende metoder. Men de er ikke argumenter for at afbryde de sidste års store indsats med sprogvurderingerne.

Børne- og Kulturchefforeningen skal derfor anbefale:

- At kravet om sprogvurderingen opretholdes, indtil indsatsen og dens mere samlede effekt kan evalueres på et ordentligt grundlag
- At der udvikles en sammenhængende metode for sprogvurderinger i 3-års og 6-årsalderen (0. klasse), så det bliver muligt at følge progressionen i sprogindlæringen
- At der eksperimenteres med forskellige metoder på området.
- At sprogvurderingerne tænkes ind i et samlet kvalitetskoncept for dagtilbudsområdet, så der kommer en større sammenhæng og enkelhed i den samlede dokumentation.

